

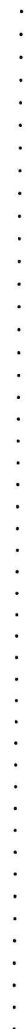
Internationalt ▼

▲ for bedre
arbejdsmiljø

En pjece om Det europæiske arbejdsmiljønetværk AAA 1996

Udgivet af

Aktionsgruppen Arbejdere Akademikere,

Valby Langgade 55, 2500 Valby, tlf. 31 16 60 43.

Tryk: LIT-tryk.

Tegninger: Jens Voxtrup Petersen.

Tekst: AAAs internationale gruppe.

Redaktionen afsluttet i juli 1996.

Oplag: 1000 eks.

Indhold:

Arbejdsmiljøkampen er international	4
Lovgivning og EU	6
Det europiske Arbejdsmiljønetværk	7
Fælles charter og fælles kampagner	8
Hvem er med?	10
Netværket og EU	11
Netværket og direktiverne	12
Netværket og fagbevægelsen	13
Netværkets aktiviteter og fremtiden	14
Vil du vide mere...?	15
Tillæg - midtersiderne:	:
Europæisk arbejdsmiljøcharter	:

Arbejdsmiljøkampen er *inter*

Et par Ecco sko kan i dag produceres af kemiske hjælpestoffer fra Tyskland og skind fra Østeuropa som sendes til fabrikken i Indonesien for at blive garvet og syet. Derfra går turen til Portugal, hvor sålerne monteres. Det hele styres fra en tegnestue i Danmark, som på sekunder kan ændre modellen via satellit-kommunikation.

Når produktionen spredes over hele kloden bliver arbejdsmiljøkampen også stadig mere international. Her er et par eksempler:

► En eksplosion på Lindøvværftet dræbte seks mennesker og sårede 18 i 1994. Værftets direktør udtalte til pressen, at ulykken kunne have været undgået, hvis værftet havde haft kendskab til lignende ulykker, der tidligere var sket i Hamburg og Rotterdam.

► Arbejdsulykker på Storebæltsforbindelsen har hidtil kostet ni menneske-liv. En af grundene til, at sikkerheds-arbejdet ikke fungerede ordentligt, var det vanskelige samarbejde mellem firmaer og sjak fra mange lande.

► En sikkerhedsrepræsentant fra LKM i Kolding skulle hjælpe et indisk datterselskab med maskinopstilling. Han blev opmærksom på, at maskiner, der udskiftes her i landet af hensyn til produktivitet, miljø eller arbejdsmiljø, ofte eksporteres til lande

med lavere standarder. Et stykke vibrerende værktøj, han selv havde fået hvide fingre af, skulle nu ødelægge flere fingre i Indien. Han sendte en høflig telefaks til den indiske direktør, som lovede at udskifte det skadelige værktøj indenfor et år.

► En sikkerhedsrepræsentant fra Kolby Konfektion i Vejle blev truet med at virksomheden ville flytte produktionen hvis hun stillede flere krav. Overfor pressen forsikrede direktøren, at produktionen blev i Danmark. Et påbud fra Arbejdstilsynet om udsugning af støv og sundhedsskadelige dampe blev alligevel anledningen til at hele produktionen flyttede ud af landet.

► En tidligere sikkerhedsrepræsentant fra Hellesens i Køge sagde til TV-programmet "Exit Danmark", at man efter video-optagelser at dømme havde fjernet flere sikkerhedsanordninger fra de maskiner, han tidligere havde arbejdet ved, og som nu stod på den delvis dansk ejede DP Batteries i Polen.

national

Eksemplerne er mange. Også når det gælder arbejdsmiljøet må fagbevægelsen tænke internationalt. EU, Østeuropa og asiatiske lande trækker talrige produktioner ud af Danmark. Til lande med ringere standarder eller dårligere kontrol.

Arbejdsmiljøets græsrodde må også samarbejde internationalt, bl.a. for at undgå at mange arbejdsmiljøløsninger og -erfaringer går tabt når problemerne flytter til andre lande.

Lovgivning EU^{og}

I dag bestemmes arbejdsmiljølovgivningen praktisk talt ikke i Danmark. Den er lagt i europæiske rammer og udmøntet i en række direktiver. Det selvstændige danske regelarbejde er gået i stå.

Den "miljøgaranti", Danmark blev lovet ved afstemningen om den fælles akt i 1986, har vist sig at være meget lidt værd. Danmark kan i praksis ikke indføre strammere arbejdsmiljøregler end EU når det gælder maskiner og andre varer, der kan handles over grænserne. EU har forringet reglerne om mærkning af kemiske stoffer, og det er stadig usikkert om Danmark får lov at bevare reglerne om leverandørbrugsanvisninger og om kode-mærkning af malevarer mv.

Nogle af EUs direktiver (de såkaldte minimumsdirektiver) tillader dog i princippet medlemslandene at gå videre, og de har lagt et niveau der er til at leve med. I nogle lande har de medført klare forbedringer for arbejderne. Stærke industrigrupper forsøger sammen med den britiske og tyske regering at få ophævet de "overflødige" EU-regler. For arbejdsmiljø-aktivister i en del medlemslande er det en trussel mod tilkæmpede

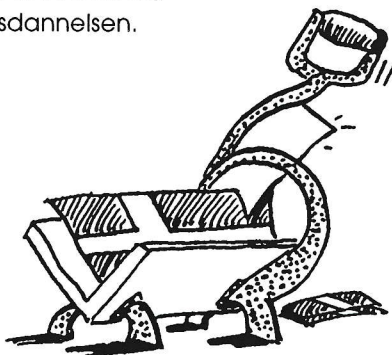
rettigheder.

Herhjemme står kampen om at forhindre yderligere forringelser af danske regler. Det gælder også systemet med kollektive aftaler på arbejdsmarkedet, som trues af fælles EU arbejdsmarkedslove.

For at få indflydelse på EUs regler må aktive arbejdsmiljøfolk i Danmark og andre europæiske lande arbejde mere sammen. Skal Danmark have frihed til at opretholde og vedtage bedre regler, er det nødvendigt med alliancepartnere i de andre lande.

► Derfor deltager AAA i Det europæiske Arbejdsmiljønetværk.

AAA modarbejder oprettelsen af en superstat, der fjerner mulighederne for, at enkeltlande kan gå foran på miljø- og arbejdsmiljøområdet. Derfor er AAA imod unionsdannelsen.

Det europæiske Arbejdsmiljønetværk

Som svar på produktionens og arbejdsmiljøets internationalisering er der opstået et netværk af arbejdsmiljø-græsrodder.

Det europæiske Arbejdsmiljønetværk (European Work Hazards Network, EWHN) har indtil videre tilslutning fra græsrodsbevægelser og faglige organisationer i 13 lande, hvoraf flg. 11 er repræsenteret i en styregruppe: Finland, Skotland, Irland, England og Wales, Danmark, Tyskland, Holland, Frankrig, Østrig, Spanien og Italien.

Som en af sine vigtige aktiviteter afholder netværket større arbejdsmiljøkonferencer ca. hvert andet år. Senest i 1994 i Riccione, Italien, med 350 deltagere. I 1997 afholdes konference i Holland under overskriften "Arbejde, egnet til mennesker."

Det er et "netværk af netværk" dvs. samarbejde mellem arbejdsmiljønetværk i de enkelte lande. Samtidig støtter det udvikling af nye netværk, bl.a.:

- ▶ netværk indenfor en bestemt branche (bl.a. elektronik, byggeri, kemi)
- ▶ netværk om et bestemt arbejdsmiljøemne (grænseværdier,

stress, substitution, BST'er, etniske minoriteter)

- ▶ Netværk i nye lande. Udenfor Europa findes en række gode kontakter, bl.a. i Canada, USA, Cuba, Indien, Japan og Sydafrika. I fremtiden vil det europæiske netværk samarbejde med arbejdsmiljønetværk i andre verdensdele.

Fra Danmark deltager AAA sammen med Samarbejdet Arbejdere Akademikere (SAA) i Århus. Netværket er åbent for nye deltagere, hvis formål og aktiviteter går i samme retning.

- ▶ **Formål:** "Det europæiske Arbejdsmiljønetværks overordnede mål er at alle mennesker skal have ret til og mulighed for at arbejde uden frygt for deres liv, helbred og velbefindende."

(citater fra vedtægterne)

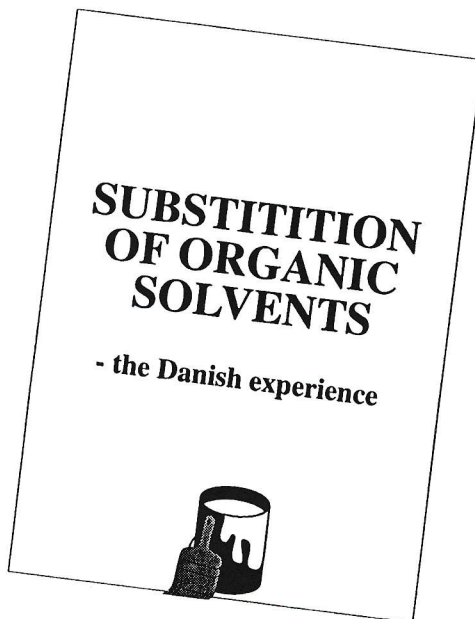
charter og kampagner

Netværket tog et stort skridt fremad på konferencen i Sheffield, England i 1992. Her blev der for første gang vedtaget et fælles grundlag, et "arbejds miljø-charter" (se midtersiderne) og en fælles kampagne. AAA tog initiativ til begge dele.

Den fælles kampagne bestod af en pjece om danske erfaringer med udskiftning af organiske opløsningsmidler og en flot plakat på 5 sprog. Kampagnen fik økonomisk støtte fra EUs "europæiske arbejds miljøår" selvom den krævede anerkendelse af, at opløsningsmidler kan give hjerneskader. Det anerkendes ikke af EU.

Kampagnen krævede også erstatning af opløsningsmidlerne med noget ufarligt. Bl.a. de vegetabiliske olier, der nu bruges i mange trykkerier. Gennem et selvstændigt projekt, "Subsprint" i den grafiske industri, er det langt hen ad vejen netværkets fortjeneste, at en mindre skadelig teknologi nu anvendes i mange europæiske lande.

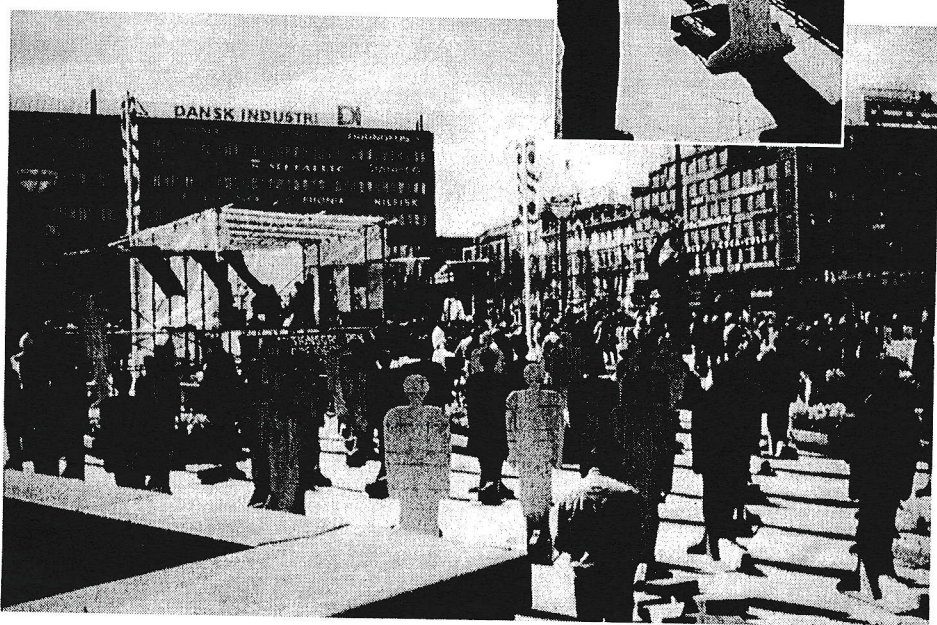
► *Pjecen om danske erfaringer med substitution var en del af den europæiske kampagne mod organiske opløsningsmidler, finansieret af EUs arbejds miljøår.*

Arbejds miljøets internationale dag

► En ny kampagne drejer sig om udbredelse af en international mærkedag for de alt for mange, der mister livet på grund af dårligt arbejdsmiljø. Det sker på "Workers Memorial Day" eller Arbejds miljøets Internationale Dag, som den hedder på dansk. Datoen er den 28. april. AAA markerede den første gang i 1995 med en demonstration på Christiansborg slotsplads.

I -96 var demonstrationen flyttet til Rådhuspladsen. De 75 menneskesilhouetter markerede antallet af dræbte i arbejdsulykker. Hvor uhyggelig aktuel denne dag er blevet, understreges af, at tallet for dødsulykker de seneste tre år er steget fra 62 til 84.

H v e m e r m e d

Foruden AAA fra Danmark deltager mange forskellige slags organisationer og netværk i arbejdet.

- ▶ England og Wales: Lokale arbejdsmiljøgrupper er organiseret i en landsdækkende "Hazards"-kampagne, og samarbejder med aktive faglige organisationer.
- ▶ Skotland: Et ressourcecenter tilknyttet fagbevægelsen i Edinburgh er hovedkvarter for et netværk.
- ▶ Tyskland: Informationsbutikker om arbejde og sundhed, der samarbejder med progressive faglige organisationer.
- ▶ Holland: NetWerk, et arbejder-akademiker netværk. Navnet betyder både Rent Arbejde og NetVærk.
- ▶ Finland: Sundhedsfronten, der minder meget om det danske AAA.
- ▶ Østrig: Et løser kontaktet og informationsbutikken "ppm".
- ▶ Frankrig: Netværk af progressive forskere og rådgivere ved navn "Alert". Løser kontakter til fagbevægelsen.
- ▶ Spanien: Arbejdsmiljøkontoret hos den faglige sammenslutning

Comisiones Obreras i Valencia og Madrid ("Arbejderrådene", CC.OO., er den ene af de to store faglige landssammenslutninger)

- ▶ Italien: En organisering af professionelle indenfor arbejdsmiljøapparatet ved navn "SNOP". Det italienske system består af integrerede BSTER og arbejdstilsyn.
- ▶ Irland: En arbejdsmiljøforsker og rådgiver fra fagforbundet MSF (Manufacturing, Science and Finance - Fremstilling, Videnskab, Finans) med et løser kontaktet.

Landenes repræsentation er meget forskellig, og hver især bringer egne traditioner ind i samarbejdet. I sammenhæng med de sproglige problemer, kan det gøre samarbejdet til lidt af en udfordring.

Det er en fælles holdning, at alle lande tilstræber lige stor deltagelse fra arbejder- og akademikerside ved konferencerne. Det er desuden en fælles hensigt at skabe arbejder-akademiker netværk i lighed med AAA i alle lande. Men mange steder er der næsten ingen tradition for et sådant samarbejde.

ARBEJDSMILJØCHARTER

(dansk version)

Senest år 1995 bør befolkningen i regionen (Europa) være sikret en effektiv beskyttelse mod arbejdsbetingede sundhedsfarer

(WHO: Sundhed for alle år 2000, Den europiske strategi, Kbh. 1985)

Transnationale og nationale selskaber har nået det mål, de satte sig med et Europa uden grænser for kapitalens fri bevægelighed. Vi tror, at arbejdsgiverne og deres organisationer vil presse på for en øget produktivitet, ubegrænset adgang til løs arbejdskraft på individuelle kontrakter, og for en begrænsning af arbejdsmiljølovgivningens virkninger, for at forbedre deres konkurrenceevne på det europæiske marked.

- ▷ Som et netværk af arbejdsmiljø-repræsentanter fra hele Europa kræver vi et sikkert og sundt arbejdsmiljø for alle arbejdere.
- ▷ Vores mål er at alle arbejdere kan gå på arbejde uden frygt for deres liv, sundhed eller velvære.
- ▷ Vi kræver lovgivning på nationalt og europæisk plan, der beskytter arbejdernes liv, sundhed og velvære på arbejdspladserne.

For at opnå disse mål kræver vi følgende:

1. En lovgivning, der holder arbejdsgiveren ansvarlig for beskyttelse af arbejderne mod alle kort- og langsigtede sundhedsfarer på arbejdspladsen eller i dens omgivelser.
2. Retten til et meningsfyldt arbejde uden stress.
3. Retten til at stoppe arbejdet, hvor der er en trussel mod arbejdernes liv, sundhed eller velvære.
4. Arbejdernes ret til alle informationer om kemikalier og tekniske hjælpemidler på arbejdspladsen (feks. alle kemiske stoffer, der er indeholdt i et bestemt produkt og al tilgængelig viden om sundhedsfarer ved alle stofferne).
5. Arbejdernes ret til at blive informeret, konsulteret og have medbestemmelse før der kan gennemføres ændringer på

arbejdspladsen (f.eks. ved indførelse af nye maskiner, nye processer, nye kemiske produkter, og ret til at nedlægge veto mod ændringen, hvis den kan have negativ indflydelse på arbejdernes sikkerhed og sundhed).

6. Arbejdernes ret til fuld indsigt i alle undersøgelser af deres arbejdsmiljø.

7. Arbejdernes ret til al information om virkningerne af deres arbejdsplads på det ydre miljø.

8. Retten til fri adgang til uafhængige eksperter, inklusive fagforeningernes arbejdsmiljøeksperter, i enhver situation på fabrik eller byggeplads, hvor der er en mulig fare for arbejderne.

9. At der i alle europæiske lande oprettes en arbejdsmiljøfond for forskning, og at arbejderne sikres ret til at blive inddraget i styringen af denne forskning.

10. At der etableres tværfaglige bedriftssundhedstjenester med arbejderdeltagelse, baseret på forebyggelse.

11. At arbejdsgiveren forpligtes til at følge en strategi med substitution af farlige kemikalier.

12. Alle arbejdsgivere skal have ansvaret for sikkerhed, sundhed og arbejdsforhold på arbejde, der udføres af underentreprenører og

atypisk arbejdskraft.

13. Anerkendelse af, at etniske minoriteter og indvandrere oftere udsættes for skadelige påvirkninger end de oprindelige, hvide befolkningsgrupper, og at fagforeninger, myndigheder, arbejdsgivere og andre officielle instanser derfor må tage de nødvendige forholdsregler inklusiv oversættelse af informationsmateriale til de nødvendige sprog.

14. At ansatte, der arbejder i eget hjem (distancearbejdere) i Europa må have speciel lovmæssig beskyttelse, at arbejdsgiveren gøres ansvarlig for teknisk udstyr og materialer, og at det forbydes at lade disse arbejdere eller deres familie arbejde med sundhedsskadelige kemikalier.

15. At enhver aktivitet for at forbedre arbejdsmiljøet kan foregå uden frygt for fyringer eller andre repressalier mod de arbejdere, der er involveret i arbejdsmiljø-aktiviteter.

16. At alle arbejdere sikres retten til at vælge deres egne sikkerhedsrepræsentanter.

17. At fagforeningerne på forhånd informeres om nye anlægsprojekter og gives mulighed for at undersøge dem for at sikre, at de højeste krav på arbejdsmiljø- og miljøområdet bliver opfyldt. Og at fagforeningerne får alle sikkerhedsrepræsentantens

rettigheder og pligter på arbejdspladser, der er under etablering.

18. At sikkerhedsrepræsentanterne sikres tilstrækkelig frihed fra arbejdet til at skaffe sig information og uddannelse for at kunne udføre deres pligter, uden at arbejdsgiveren påfører dem løntab eller andre forringelser af deres forhold.

19. At ingen arbejdsgiver kan omgå arbejdsmiljøbestemmelserne i et land ved at flytte produktionen til et andet. Arbejdsgiverne må overfor de relevante myndigheder dokumentere, at de kan opfylde de til enhver tid højeste miljø- og arbejdsmiljøkrav.

20. At lovgivningen til sikring af varernes fri bevægelighed aldrig kan forhindre noget land i at have de mest vidtgående regler om mærkning af kemikaller med advarsler om deres sundhedsfarer.

21. Forbud mod brug af sundhedsvæsenet, inklusive Bedriftssundhedstjenesten, til at sortere arbejderne for at finde dem, der bedst kan tåle de sundhedsskadelige belastninger.

22. At alle arbejdspladser regelmæssigt og uanmeldt (overfor arbejdsgiveren) inspiceres af arbejdsmiljø- og miljømyndighederne sammen med sikkerhedsrepræsentanten.

23. Retten til fuld kompensation og dækning af alle omkostninger ved enhver arbejdsbetinget lidelse eller arbejdsulykke.

24. Et arbejdsskade-forsikringssystem, der giver en økonomisk fordel til de virksomheder, der organiserer arbejdet på en sådan måde, at arbejdsskader forebygges.

**Det Europiske Arbejdsmiljønetværk
Sheffield, U.K., 7. september 1992.**

Faded, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Netværket ^{og} EU

Netværkets vedtægter kan rekvireres hos AAA. Vil du vide mere om andre landes netværk - kontakt International gruppe. Se adresser side 15.

Netværket er til for at skabe erfaringsudveksling og samarbejde mellem de aktive fra arbejdspladserne og rådgivere, der er solidariske med dem. Det er ikke skabt til lobby-arbejde i EU.

Alligevel har lobbyarbejde været nødvendigt for at skaffe økonomi til netværkets aktiviteter, herunder konferencerne og et sekretariat. Konferencer med tolkning er meget dyre. Tolkning er især nødvendig for deltagere fra arbejdspladserne. Og hidtil er det lykkedes at få EU Kommissionen til at betale en stor del af konferenceomkostningerne.

► Uafhængighed?

Kommissionens støtte til netværket skyldes måske et ønske om at få informationer, der er uafhængige af medlemslandenes regeringer. Græsrodsorganisationer er gode til at formidle selvstændig information og holde et kritisk øje med deres egne regeringer. Netværkets formål med at søge EU-

finansiering er blot at få det praktiske samarbejde og erfaringsudvekslingen til at fungere.

Siden 1992 har netværkets sekretariat ligget i Sheffield og delvis været lønnet af EU-midler. Netværket har fastslået et princip i vedtægterne om, at sekretariatet skal cirkulere mellem landene.

Netværket må undgå at spille al sin tid på at søge EU-midler og administrere dem. Det er AAAs holdning, at netværket på længere sigt skal kunne fungere uden EUs penge for at bevare sin politiske uafhængighed af EU-apparatet.

Netværket @ direktiverne

Netværket påtager sig ikke opgaven som kritisk ekspert i forhold til alle EUs direktiver, men i enkelte sager har personer eller grupper i netværket haft indflydelse.

Det bedste eksempel er nok, at faglige organisationer, bl.a. den danske PROSA, fik nogle forbedringer indføjet i direktivet om skærmarbejde. Det drejer sig f.eks. om retten til pauser, retten til en arbejdsgiverbetalt synsprøve og om nødvendigt briller. Disse forbedringer forsøger den britiske regering at få fjernet fra direktivet igen.

De enkelte landes netværk har forskellig taktik overfor EUs direktiver. Ofte er danske deltagere de mest kritiske og englændere de ivrigste tilhængere. Forklaringen er en forskellig politisk situation og tradition. Det britiske parti Labour forsøger ofte at få politiske resultater i EU efter at have rendt panden mod muren i det - gennem 17 år - konservativt regerede Storbritannien.

► Fysiske agenser - et eksempel

Et direktivforslag om "fysiske agenser" (støj, vibrationer, elektrisk strøm m.m.) ligger i skrivende stund på ministerrådets bord.

Forslaget er dårligt. Det laver bl.a. om på det grænseværdi-system, vi kender, ved at indføre tre

grænseværdier istedet for en. Før behandlingen i Europaparlamentets socialudvalg sendte medlemmer af AAA nogle ændringsforslag til danske udvalgsmedlemmer med udgangspunkt i en kritik fra Arbejdstilsynet.

Det viste sig, at en aftale mellem udvalgsformanden og Kommissionen udelukkede flere ændringer. Og at Arbejdstilsynets kritik aldrig var nået frem til danskerne i Europaparlamentet.

Direktivforslaget har været længe på vej. De kommende EU-regler for elektromagnetiske felter er i mange år blevet brugt som undskyldning for ikke at lave grænseværdier på dette område i Danmark. De kunne få betydning for bl.a. kraftværksarbejdere, arbejdere i plast- og tekstilindustrien, der bruger HF-svejsning, fysioterapeuter, der arbejder med kortbølgeterapi og ansatte, der ofte bruger mobiltelefon på deres arbejde.

► Det er et eksempel på, at dansk lovgivning går i stå, mens vi venter på EU-regler, som siden viser sig at være meget lidt værd.

Netværket og fagbevægelsen

Men går netværket ikke fagbevægelsen i bedene? Kunne euro-LO (EFS) ikke lige så godt stå for netværkets aktiviteter?

Der er flere ting der adskiller netværks-samarbejdet fra fagbevægelsens aktiviteter.

For det første er det et samarbejde mellem enkeltpersoner. Faglige organisationer kan være medlemmer og deltage, men indflydelsen afhænger af de deltagende personers aktivitet og argumenter.

For det andet er det et arbejder-akademiker samarbejde. Professionelle rådgivere deltager på lige fod med fagligt aktive som aktivister i netværket.

► Store faglige forskelle

Desuden er den europæiske fagbevægelse idag ikke gearet til et sådant samarbejde. Der er store forskelle på fagbevægelsens historie og tradition i forskellige europæiske lande. I Sydeuropa har man typisk flere konkurrerende LO'er, et socialdemokratisk, et tidligere kommunistisk og/eller et kristelig-demokratisk.

Organisationsprocenten er høj i de

nordiske lande (80 - 90%), men lav og faldende i de andre europæiske lande. Tilslutningen til fagbevægelsen anslås til 30-35 procent i Storbritannien og under 20 procent i Frankrig.

Lav prioritering af europæisk samarbejde og store nationale forskelle kan kun delvis forklare, hvorfor fagbevægelsens indflydelse i EU er betydeligt ringere end arbejdsgivernes. Den bagved liggende grund er, at EU-apparatet er skruet sammen for at fremme europæisk kapitalers interesser.

På den anden side er den internationale fagbevægelse organisationisk stærkere end et netværk kan blive. Netværket er således et supplement til fagbevægelsens internationale organisationer.

Netværkets aktiviteter og **fremtiden**

Det mest spændende i netværket sker ofte udenfor de store konferencers dagsorden og i de skaldte "undernetværk". Det er netværk, der beskæftiger sig med en bestemt branche eller et bestemt arbejdsmiljø-område.

► Et eksempel er sundhedsarbejder-netværket, der afholdt en konference i Livorno, Italien, i efteråret 1995 med godt 40 deltagere fra 8 lande. De diskuterede bl.a. hvordan arbejdere får indflydelse på styring af BST'erne og kontrol med sundhedsoplysninger. De besluttede at sende de gode ideer og forslag videre til EU-systemet og at styrke deres egen erfaringsudveksling.

► Et andet eksempel er netværket for stilladsarbejdere, som holdt en konference i Lager og Handel, København, i marts 1996. Også her deltog godt 40 mennesker fra 8 forskellige lande. Der blev oprettet en såkaldt Europæisk Platform for Stilladsarbejdere, nedsat en bestyrelse og oprettet et sekretariat. Niels Wegeland (adr. og tlf. - se side 16) blev valgt som sekretær.

Desuden findes netværk for folk i elektronikindustrien, for den kemiske

industri, et om grænseværdier m.fl.

Disse undernetværk er uafhængige og bestemmer deres egne aktiviteter, men kan få økonomisk støtte fra Det europæiske arbejdsmiljø-netværk. I fremtiden vil det nok være i disse undernetværk, nye aktiviteter udvikles.

► **Erfaringsudveksling**

For AAA gælder det om at sikre netværkets betydning for den praktiske udveksling af erfaringer og det praktiske samarbejde mellem aktive folk fra arbejdspladserne og rådgivere og forskere, der solidariserer sig med dem.

► **Det er vigtigt at sikre fortsat politisk uafhængighed af EU. Målet er at skabe grundlag for flere fælles kampagner og aktioner på tværs af landegrænserne. For at nå dette mål er opbakning og støtte fra aktive faglige organisationer vigtig**

Vil du vide mere ●●●

AAAs internationale gruppe kan hjælpe med kontakter til arbejdsmiljøfolk og fagforeninger i andre lande, først og fremmest i Europa. Medlemmer af international gruppe er:

▶ Niels Erik Danielsen,
SiD-Kastrup,
Saltværksvej 68
2770 Kastrup
Tlf: 32 50 00 18
Fax: 32 52 58 48

▶ Susanne Binzer
Vestre Alle 2
2500 Valby
Tlf arb.: 35 32 16 49
e-mail: SBinzer@aki.ku.dk
eller Susanne_Binzer@dialog.dk

▶ Thora Brøndstrup
Privat: Provstestræde 2
4000 Roskilde
42 37 14 02
Fax: 46 35 00 17

▶ Steen Sjøland
Borups Alle, 3.th.
2200 Kbh N
Tlf arb: 38 27 22 31
ell. 38 27 38 27
Fax arb: 38 27 27 38

▶ Torben Conrad
FADL
Blegdamsvej 3C
2200 Kbh N
Tlf: arb: 31 39 26 41
Tlf. priv: 36 30 11 60

▶ Jesper Nielsen
SiD-Køge
Strandvejen 99
4600 Køge
Tlf: 53 65 06 45
Fax: 53 65 00 17
e-mail: Jesper_Nielsen@dialog.dk

▶ Thomas Jacobsen
DTU
Institut for teknologi og samfund
Enh. for Arbejdsmiljø
Bygn. 322
2800 Lyngby
Tlf: 45 25 20 54 (fra nov.: 45 25 60 29)
Fax: 45 93 66 20
e-mail: jac@ea.its.dtu.dk

▶ Karen Winding
Kongsdalvej 19
2720 Vanløse
Tlf: 31 74 84 65

Kontakt til det europiske arbejdsmiljønetværk

AAAs repræsentanter, der på skift deltager i Det europiske arbejdsmiljønetværks styregruppemøder er medlemmerne af International gruppe. Medlem af netværkets forretningsudvalg er: Steen Sjøland

Kontaktpersoner til emne- og branche-netværk:

► **Sundhedsarbejder-/BST-netværket:**

Thora Brendstrup.

► **Kemi-sektor netværket:**

Jesper Nielsen og Susanne Binzer.

► **Elektronik-netværket:**

Steen Sjøland.

► **Stilladsarbejder-netværket:**

Niels Wegeland,
Blågårdsgade 2,
2200 Kbh.N.
Tlf: 31 39 38 27

► **Det europiske arbejdsmiljønetværks sekretariat:**

Mick Williams
37 Exchange Street
Sheffield S2 5TR
England
Tlf og fax: 0044 114 276 5693

Kontakt til EU-kommissionen

Arbejdsmarkedet hører under Generaldirektorat 5 (Kan skrives: GD V). Arbejdsmiljø hører under kontor F 5, kontorchefen er Ronald Halgh.

► **Ronald Halgh**

Head of unit V/F/5,
Office JMO, C4/
Commission of the EU
Directorate General Employment,
Industrial Relations and Social Affairs
Batiment Jean Monnet,
L-2920 Luxembourg
Tlf: 00352 4301 32734
eller -43011

► **EU-kommissionens kontor i Danmark:**

Østergade 61,
Postboks 144,
1004 Kbh. K,
Tlf: 33 14 41 40
Fax: 33 11 12 03
Kommissionen på internet:
(web-adresse:) <http://www.europa.eu.int>

Kontakt til EU-parlamentet

Vil du gerne i kontakt med danskere i Europaparlamentet der arbejder med arbejdsmiljø, skal du kontakte medlemmer af socialudvalget.

Ofte er sekretærerne nemmere at komme i kontakt med end politikerne. Og de har også tit større mulighed for at fordybe sig i de enkelte sager end politikerne.

► **Socialdemokratiet:**

Freddy Blak er suppleant til socialudvalget.
Mobiltlf: 40 14 35 76

► **SF:**

Jens Iversen er medlem af miljøudvalget og suppleant i socialudvalget.
Sekretær for SF og "European United Left": Charlotte Gregersen
Tlf: 00322 284 4572
Fax: 00322 230 8088 01/10/96

► **Junibevegelsen:**

Ulla Sandbæk, tidl. socialudvalget, sidder i udviklingsudvalg og miljøudvalg.
Ulla Sandbæks assistent:
Tlf: 00322 284 5169
Fax: 00322 284 9169
Adresse: Europa-parlamentet, BEL 3.032,
Rue Belliard 97 - 113,
B-1047 Bruxelles

► **Folkebevægelsen mod EF Unionen:**

Lis Jensen er medlem af socialudvalget.
Tlf: 00322 284 5153

► **Sagsbehandler for Folkebevægelsen i Danmark:**

Birgit Jensen-Butler
Tlf: 33 14 05 14
Fax: 33 37 50 70

► **Vicegeneralsekretær Helle Hagenau arbejder både for folke- og Junibevegelsen:**

Tlf: 00322 284 4579
Fax: 00322 284 9144
Adresse: Nationernes Europa, Europaparlamentet
Rue Belliard 97 - 113
B-1047 Bruxelles.
e-mail: hhagenau@gw.europarl.org

Andre kontakter:

► **Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation**

ETUC
155, Boulevard Emile Jacqmain
B-1210 Bruxelles
Tlf: 003222172747
Fax: 003222240454
Dansk arbejdsmiljøsekretær: Erik Carlslund,
Tlf: 003222240427

► **Den europæiske fagbevægelses tekniske kontor, TUTB:**

155, Boulevard Emile Jacqmain
B-1210 Bruxelles
Tlf: 003222240414

► **Arbejdstilsynets Internationale kontor**

Direktoratet for arbejdstilsynet
Landskronagade 33
2100 Kbh. Ø
Tlf: 39 15 20 00
Fax 31 18 35 60

► **Det europæiske Institut til forbedring af leve- og arbejds-vilkårene**

(Dansk kontakt: Henrik Litske)
Loughlinstown House,
Shankill,
Co. Dublin, Irland
Tlf: 0035312826888
Fax: 0035312826456

► **EUs arbejdsmiljøagentur**

er under etablering i Bilbao, Spanien.

► **Janus**

Bladet JANUS er EU-kommissionens blad om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen. Kontaktes gennem Generaldirektorat 5.
Danske korrespondenter er Jim Jæger i Arbejdsmiljøfondet og Iben Haugegaard i Arbejdstilsynets internationale kontor.

► **Euro-Echo**

..er det danske Arbejdstilsyns EU-blad. Kan kontaktes gennem Direktoratet for Arbejdstilsynet, EU-kontor/ internationaltkontor.
Tlf: 39 15 20 00
Tlf. Bruxelles: 003227718606

► **WHIN**

Workers Health International Newsletter, redigeres af personer med tilknytning til Det europæiske arbejdsmiljønetværk.
PO Box 199
Sheffield S1 1FWQ
England
Tlf: 00441142765695
Fax: 00441142767257

► **WHIN** findes også i en spansksproget udgave, udgivet af Comisiones Obreras i Valencia.